

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

Одъ овога листа излазе свакога месеца по четири броя. —
Цена му єна год. 4 ф. на по године 2 ф. на четвртъ год. 1 ф. а.вр

БРОЙ 33. У Новоме Саду, 7. Септембра 1861. **ГОД. IV.**

Литургиячнѣ Катихисисъ.

(Продуженъ.)

О светимъ даровима, т. е. о хлѣбу и вину
освећеномъ.

*Колико се упошребљава просфора на едной ли-
тургии ?*

По правилу црквеномъ на свакој литургии упо-
шребљава се 5. просфора. Изъ прве просфоре изрезує
се савъ печатъ „агнецъ“ названный, и полаже се на
дискосъ по среди; изъ вторе просфоре вади се една
триуголна часть за честь матере Божіе, и полаже се
одъ десне стране агнца; изъ треће просфоре вади се
деветъ малены частица за честь пророка, апостола,
светителя, мученика, преподобныхъ и богоносныхъ о-
таца, чудотвораца и т. д. и полажу се одъ леве стра-
не агнца. Изъ четврте просфоре ваде се частице за
живе, као: цара, патріярха, епископе, и друге нама
сродне и добротинителъ; а изъ пете просфоре ваде
се частице за мртве, и ове се частице полажу доле
у два друга реда.

Какво є знаменѣ шайне овогъ расположеня ?

Чрезъ расположенѣ овыхъ частица видимо са-
могъ Исуса Христа, и едну нѣгову цркву: ерѣ она
частица на среди изображава самогъ Христа Спаси-
теля, а одъ десне стране нѣга пресвету Дѣву Марію;
одъ леве стране светителъ, ниже пакъ све верне бла-
гочестиво живеће. И ово таинство єсте живыи образъ

свете саборне цркве. Ђете оно такођеръ и образъ будућегъ живота нашегъ у небесномъ царству, где съ Господомъ и Богомъ нашимъ и светыма угодницима Божиима сви верни совокупљаю се.

Шта се ради са осталимъ хлѣбомъ, изъ којихъ су извађене часице?

Просфоре изъ којихъ су св. агнецъ и друге часице на божесвеној литургији извађене, на више части раздробе се и изсеку, и раздаю се народу као светыня; еръ овај хлѣбъ, изъ когъ е средина извађена, која саму тайну изображава, молитвомъ е освећенъ; а нарочито раздае се онима, који нису были приурочени къ светомъ причешћу.

Какво се вино принаша на жершву?

Вино мора быти изъ виновогъ грођа исцеђено, савршено и вкусно, т. е. такво, као што е Спаситель на тайной вечери благословио и употребио. Вино одъ другихъ плодова, као: ябука, крушака, и т. д. никакко за св. литургию употребити не слободно.

Зашто се додае вода у вино при свештенодѣйствию?

При свештенодѣйствию божествене литургије споминъ се животъ и страданъ Христово; и као што се словомъ обянява, тако се и у нѣму изображава. Зато за успомену прободеногъ светогъ ребра Спасителъвогъ, изъ когъ е истекла крвь и вода, као образителни знаци улива се у чашу, т. е. потиръ вино и вода съ израженіемъ овыхъ речи: „абиѣ изыде крвь и вода.“

Шта е „рипида“ при свештенодѣйствию?

Рипида е начинѣна изъ танкихъ кожица или пауновыхъ пера, или танкогъ платна зато, да бы диаконъ съ тымъ мале животинѣ, т. е. мушице, паукове и друге проче животне одъ освећеныхъ светыхъ дарова одагнао, да не би у потиръ пале.

Шта значи рипида у свештенодѣйственомъ виду?

Рипида није само за растеривањѣ летећихъ животнихъ и за прохлађењѣ воздуха, него се и на превосходниѣше свештенодѣйствіе односи, по свидѣтелству Јова кои говори: „Когда Господне тѣло на священѣй трапезѣ возлагаетсѣ, тогда съ обоихъ странахъ при священодѣйствіи служащій Діакони, въ образъ шесть крилъ имѣющихъ серафимскихъ, оустроена изъ перъ рипиди, надъ приносимими тамо страшными таинствима да потрасаютъ, и да не поубѣстатъ непросвѣщенныхъ къ оузрѣнымъ вещемъ оумомъ пристати, но да убѣдѣтъ ихъ, что во они оума своего шѣратили на вышнее, нежели что въ вещественныхъ силъ дѣланіяхъ видатъ, и чрезъ видимое сіе на невидимое зрѣніе, и на неизреченнѣю силъ красотѣ восходили.“ Рипида такође означава крила Серафимова. Діакони съ рипидомъ светедаре хранеѣи, изображаваю шестокрилате Серафиме покриваюѣе свое очи.

(Продужиѣе се)

Свећа у тами и у сумраку.

(Продуженѣ.)

Вѣра е најдрагоцѣнија помоћница разума. Она е најчистија свѣтлостъ, коју преблагій Богъ дарова у помоћъ слабой свѣтлости нашега разума. Оно, наоружаю зрительномъ трубомъ (очалиномъ), види и оно, што сбогъ удалѣности само по себи не може довидати. Но ты, друже мой, нећешъ вальда тврдити да е зрительна труба противна виду очию твоихъ. Тако исто е и съ вѣромъ. Вѣра распростире и у редѣ доводи раднѣю разума. Она оставља разуму, да истражуе и испитуе све што спада у његову областъ; но тамо гдѣ се

нѣгове природне силе показую као недостаточне и недоступне, преноси вѣра умъ нашъ у више области и дае му могућностъ сматрати нове, надприродне божествене истине, а то су божие Тайне.

Драгій мой, я признаѣмъ, да су Тайне вѣре истините, исто тако као што држимъ за истините тайне природе. Да имаде у природи много тайни, то ми доказую моя собствена чувства, и здравый човеческій смисао; и да има тайнѣи вѣре, о томъ сведоче и мени и цѣломе свѣту вайболѣи и у найвишемъ степену савршено истинити и неоспорими свѣдоци Иисусъ Христосъ и нѣгова света црква.

Разумъ нашъ служи намъ на то да нѣмѣ познамо важность тыхъ сведочанства. Но кадъ мы свѣтлошѣу природнога разума разсмотримо дѣла, коя намъ доказую истинитость, божественость и непогрѣшимость тыхъ сведочанства; онда в разумъ свршио свой посао, довео насъ в къ истини, и мы смо дужни примити вѣру, као несумльиву истину. А вѣра свакоме одъ насъ говори: „слушай, отварай свое срдце, и смирено примай, све оно што ти говоримъ:“

По овоме вѣра у християнске тайне подпуно в темельна и основана; она показуе, да умъ мисли вѣрно и слѣдствено. Заиста кадъ самъ разумъ мой мени говори: „Ти сведоци немогу погрешити, нити те могу преварити; они ти доносе съ неба истину“; то бы я радио противъ самога разума, кадъ не бы овакимъ сведоцима вѣровао.

Не хтѣти ништа вѣровати, осимъ онога, што намъ в сасвимъ понятно, показуе велику слабость ума.

8.

„Я бы радъ вѣровати ал' немогу.“

Не можешъ вѣровати велишь ты? Но еси л' ты употреблявао каква средства за придобити вѣру? Ко

жели постиѣицѣлъ, тай мора да употреблява и нуждна средства; а ко неупотреблява средства, тай явно съ тымъ показуе, да му ние стало ни до цѣли. Ты или ниси употреблявао средства за придобити вѣру, или си упогреблявао неправилна средства, а неправилна, неваляла средства немогу довести човѣка до онакове свете цѣли као што е вѣра!

Еси л' се ты молио Богу? Молитва е прво условие, подѣ коимъ се добия сваки даръ Божиѣ, слѣдователно и вѣра; ерѣ вѣра е найдрагоцѣниѣ даръ, основъ свию другихъ дарова божѣихъ. Еси л' се ты Богу молио да ти даде вѣру? Да се ни си ты молио можда само у вѣтарѣ, тако да срдце твое ни осеѣало ние, да мисли твое ни знале нису о чену се ты молишь? — Еси л' ты имао кадѣ си се молио, имашъ ли садѣ праву желю вѣровати и быти Християнинѣ? — Има люди, драги мой, кои моле Бога за различите добродѣтели, а овамо се чисто бов, да имъ се молитва неиспуни!

Еси л' ты учио вѣру съ правомъ любви къ истини? Еси л' потражио ученога свештеника, или баремъ християнина, кои темельно зна свою вѣру, да му представишь свою сумню и неразумеванѣ, и дага молишь да те обучи, извѣсти, и на правый путѣ изведе? О свему томе я сумнямъ; ерѣ гордость неда човѣку да одкрие другоме свое незнанѣ, и да пыта другога искусниегъ у знаню вѣре.

Еси л' ты наумио — ако ти Богъ даде способность вѣровати, — живити по науци вѣре, побеѣивати свое страсти и рѣаве навике, трудити се надѣ дѣломъ свога спасения и чинити све оно што е Богу по вољи. Понесреѣи у овоме се башѣ налази узрокъ невѣрѣя, кодѣ врло многихъ противника вѣре. Ние нѣима толико стало до разума, колико до тога да своимъ страстима и злымъ навикама, подѣ маскѣмъ не-

вѣрїа угађаю. То намъ сведочи и Христосъ Спаситель, кадъ каже: „Свѣтъ прїиде въ мїръ и возлюбїша человекѣци паче тмѣ, неже свѣтъ: бѣша бо ихъ дѣла зла.“ (Іоаннъ III, 19.)

Ты драгїй мой, старай се пре свега научити истине вѣре, и моли се често одъ свегъ сердца Богу, да те просвѣтли свѣтлошћу вѣре. За оно што тиние ясно и понятно, смирено пытай каквога просвѣщенного и честитогъ свештеника, и буди готовъ да живишь по вѣри, чимъ божествена свѣтлость нѣна озари твою душу. Ако тако поступао будешъ, то именомъ господа Іисуса Христа обећавамъ ти, да нећешъ дуго чекати на способность вѣровава, и да ћешъ скоро постати правый православный христианинъ.

(Продужиће се.)

Педагогичне ситнице о воспитаню девојчица.

(Продуженъ.)

2. Боязливостъ одъ смрти.

Еданъ одъ главнихъ послова при Христианскомъ воспитаню есть, привикнути дѣцу да се смрти не бою. Неразумни родители плаше децу, да ће умрети ако неваљала буду, и описую имъ смръть као найвеће страшило. Ово е нехристиански, и врло шкодливо по дѣцу, коя тымъ начиномъ остаю цѣлога вѣка свогъ боязлива, и недоступна за понятие о безсмртию душе и о загробномъ животу.

Кадъ е пре 25 година м ѿ оцаъ умрѣо, а я самъ тада у шестой години быо, ономинѣмъ се да ме е мати овако тѣшила: „Не плачи сыне, оцацъ е твой на небу кодъ благога Бога, тамо ћемо се опеть мы съ

нѣмѣ састати, кадъ и мы умремо, овако као што е онъ сада умрѣо“. Я самъ се на ове рѣчи утѣшио, и вршњацима моима казивио, да е мой отацъ живъ, и да е на небу. Они су ме тада изсмејвали. али я и сада држимъ, да е утѣха, кою ми мати моя, томъ приликомъ даде, врло благотворно дѣйствовала наме-не, и да се на нѣой цѣло воспитание мое оснивало.

Исто овакову утѣху препоручуе и славни Карло Раумеръ. Онъ вели: Ако мы кажемо дѣци кадъ имъ тко умре: „Онъ е сада кодъ Бога, вѣму е тамо добро,“ — ако ихъ узъ то научимо сгоднымъ изреченіама изъ св. писма и црквенымъ пѣсмицама, кое науку у-тврђују; онда ће се дѣца брзо утѣшити, и неће сматрати у временой смрти пропасть свою.

Дѣца, коя за рана чую и науче, да добри люди после смрти одлазе къ своме Спасителю на небо, добит' ће тврду вѣру у Бога, и быти ће постоянна удо-бродѣтели.

3, *Любавъ између браће и сестара.*

Чини се као да е любавъ између браће и сестара природна и урођена, па опетъ налазимо мы умно-гимъ породицама дѣцу, коя се немогу да сложе, и коя се готово сваки часъ свађаю и инате.

Нећемо рећи да су сами родители криви свему неваљалству дечиємъ, али овой неслоги и свађаню че-сто су башъ они найкривљи.

Свађа дечия долази найвише одъ распре о томе, шта е чие. Колико пута чуемо кадъ се дѣца отимаю о лутку или о играчку какву: „Дай мени то е мое; — ние твое већъ е мое!“ Сваки остане при своме до-казиваню, докъ се напоследку непосвађаю, па ту ти изиђе онда читавъ белай између дѣце. Томе су злу повода дали за цело родители, подранюјући у дѣци

претерано самолюбие и грамзенѣ за иманѣмъ и до-
быткомъ. Ако се купи на пр. дѣтету играчка каква,
обычно му онда каже отацъ: „То е твое, недай то
брату; друга дѣца немаю таку играчку као ты!“ Тyme
се начиномъ деца найвеѣма кваре; ерѣ съ едне стра-
не поджиже се у нѣма зависть и злоба, а съ друге
грамзенѣ и лакома себичность.

У мѣсто таквога поступаня, валяло бы, да се дѣ-
ци каже кадѣ годѣ добию на поклонѣ штогодѣ што
се подѣлити може, да то са своѣомъ браѣомъ и се-
страма или са своѣимъ друговима подѣле; ерѣ што
имамо, двоструку цѣну добья, кадѣ смо тако среѣни
да съ другимъ подѣлимо. Ако ли е поклонѣна играч-
ка такова, коя се безѣ квара подѣлити неможе, онда
треба допустити деци, да се даду и другима съ нѣо-
ме играти.

Зло чине много они родители, кои едно дѣте
мазе и одликую, а друго грде, и съ нѣиме строго
поступаю. Ово презрено дѣте постане огорчено и за-
видливо, а оно одликовано постане охоло и поноси-
то. Башѣ ону дѣцу, коя су одѣ природе слабиегѣ
умнога дара, или ружниегѣ изгледа, требало бы да
родители, ако е могуѣе, веѣма надгледаю и око нѣи
лебде, него около лѣне и бистроумниѣ дѣце. Иначе
нипошто неваля измеѣу дѣце свое разлику правити и
едно превеѣѣ одликовати а друго забаталити, занема-
рити и управо мрзити на нѣга. Примера где се ова-
ко ради, има на жалость много; алѣ сви ѣе опакимъ
плодомъ братомрзости, — одѣ кое сахрани Боже сва-
вога, — уродити.

Найсветѣи задатакѣ сваке добре матере треба да
буде тай: злу наклоность кѣ неслоги и сваѣаню кодѣ
дѣце зарана искоренити, а любовь измеѣу нѣи усели-
ти и у ердцу нѣиховомъ однеговати. Куколь мора се
зарана изѣ усева изтребити, ако мислимо чисто жито

добыти: исто тако зависть, грамзенѣ и лакомство, мора се зарана изъ срдца дѣтиегѣ чупати, а любовь и слога у нѣга усаѣивати и брижљиво подранѣивати, ако желимо да амъ нѣца чистой пшеници подобна буду.

Нека намъ се овдѣ допусти юштѣ неколико рѣави обичая навести, кои у овомъ погледу дѣци врло шкоде.

Гдеков матере врло радо имаю свое прво дѣте донде, докъ не роде друго. Кадъ се ово догоди, онда постану ладнѣе према ономъ првомъ, а дружина куѣвна веѣъ напредѣ улие ономъ стариемъ дѣтету у главу, да ѣ изгубио важность, да ѣе морати дѣлити талъ съ бебомъ, да бебу мати веѣма воли и т. д.

Ово нимало неваля. Требало бы да ѣ роѣенѣ новогѣ дѣтета, старіой дѣци данѣ радости и веселья, да дѣца та иду на врштенѣ свогѣ малогѣ брата или сестрице, и да имъ се по нѣкѣй део одѣ повойнице малогѣ дѣтета даде, да тако запамте кадъ су брата добыли и да се томе радую. Оваковимъ поступанѣмъ учинѣе се то, двѣ ѣе се стария дѣца одѣ срдца радовати и за велику среѣу држати што имаю малогѣ брата или сестрицу, па ѣе се тымъ самимъ и любовь према овоме малешномъ дѣтенцету у нѣновимъ срдцама побудити.

Друге опетѣ матере кадъ имъ се роди друго дѣте, имаю обичай стариемъ дѣтету говорити: „Ништа што се беба родила, ты си опетѣ зато мое наймилие чедо, я тебе веѣма волимъ него ову малу бебу. — И овакавѣ поступакъ нимало неваля, ерѣ се нѣиме оно старие дѣте погордити и себе за поглавицу и старешину меѣу другомъ дѣцомъ сматрати може.

Кадъ дѣца толико одрасту, да се еданѣ съ другимъ сиграли може, пакъ ако се у сигралию посваѣаю, онда нѣе никада добро едно казнити зато да се дру-

го тымъ усаветуе; него в найболъ измирити ихъ, али тако да се и неосети, ко в кривацъ.

Искусство учи да се дѣца па и она мала одъ 4 до 6 година, могу найлакше умирити са библичнымъ изречениемъ изъ псалма 132, кое в особито лѣпо Гд. Горяновићъ у стихове свео овако:

Гле! како в то добро и красно,

Међу браћомъ кадъ любовъ пребива.“

Старшой дѣци у случаю немира и свађе треба само изговорити по истомъ псалму сачинѣный црквеный Антифонъ; „Се что добро или что красно, но еже жити братіи вкѣпѣ, вк семъ бо Господь овѣща жикотъ вѣчный.

Овако едно изречение у сгоданъ часъ озбыльно изговорено, више в кадро кодъ дѣце а и кодъ одра-слыхъ люди добра учинити него найвеће и найлѣпше проповѣди.

Ако за рукомъ поѣе отцу и матери свою дѣцу у миру и любви отдржати и слогу и единомисленость међу нѣма утврдити: онда ће та дѣца и у школи са своимъ школскомъ дѣцомъ у миру слоги и любви живити, па те врлине блистаће и у доцниемъ животу нѣиховомъ.

(Продужиће се.)

Важно втеченіе добры правила.

Човекъ безъ правила подобанъ в слабой трески, кою ветаръ тамо и амо люля; други се на нѣга немоту ослонити, како годъ што и онъ самъ къ себи никакovo поверенъ нема. Али правила или основоположенія, коя себи предузмемо, мораю быти добра и благородна; треба да на произведеніе свачега само правоъ и полезногъ теже, да почитаніе спрема люди узвышаваю,

и на благо свію управлѣна буду. Само по такимъ правилами быва човекъ честитъ, и онда му ползую, и одъ младости мора се на то навикнути, да ихъ себи присвои, да она нѣговой вољи као вођа служи; еръ само таковъ човекъ служи на украшеніе рода човеческогъ, и усређава како себе тако и друге.

За правило треба себи узети, да штедљиво и опазно съ временомъ поступамо, и паметно га употребљавамо. Кои у вече јоштъ мисли, шта ће сутра данъ радити, тај много себи одлакшава, послове свое радо и сређно отправља и оно чини, што се одъ поштена човека изискуе. Одъ ране младости треба отомъ настојавати, да што полезно и основано научимо, и што научимо, тако да усовршенствуемо, да у томе неку способностъ получимо, која не само да започетый посао сређно и честно свагда сврши, него и неку желю у нама побуђава, да се све више у нашемъ занату, нашемъ художеству, нашој науки усавршенствуемо.

Никадъ неможемо изучити; наше е знанъ тако раскомадаво, као нашъ посао. Много се може поправити, гдѣшто опетъ згодније учинити. Кои на людске послове добро пази, тај ће таки увидити, да скоро све што люди праве и раде савршеніе може бити, и да већа часть послова цѣлисходније свршити се може.

Кои себи тврдо предузме, да свое дужности као човекъ у свакој струки савѣстно испуњава, тај получава тврдостъ карактера, и сређно крозъ све бурѣ нашегъ живота продире. Онъ на небо погледи, съ њимъ се тѣши, и часта совѣсть бодри га и крѣпка чини, тако да се онъ одъ никакве претнѣ не страши.

Паметно поступати, и о свему као што ваља расуђивати, то треба у животу да намъ непоколебимо правило буде; и ако се одъ наше младости на то навикнемо, то смо мы вооружани противъ сваке непри-

ятности одъ люди и противъ завистливе судбе; мы смо непоколебими у непогодама, нашомъ бодростию и постоянствомъ напослѣдку достизазамо пожелѣну сваку цѣль.

Григорій Видаковићъ
учитель.

Учитель.

(и о немачкомъ).

Некій Господинъ био е врло богатъ, и толико е имао новаца, да ихъ ние могао преброяти. Имао е врло лепу кућу. Нѣгове собе блистале су се одъ златнихъ и сребрнихъ убрашая, а по вешто измаланимъ дуваревима висила су многа прекрасна изображуня.

Али истый Господинъ, ма да е толико богатство имао, опетъ ние срећанъ човекъ био.

Онъ е имао два сина, Миливоя и Воина. Обоица су били добра и послушна деца; али на жалость, изгледали су бледи и болешливи, и чимъ ихъ е найманъ оштаръ воздухъ задунуо, одмахъ имъ е тако зло било, да су морали у креветъ лећи и лекове употреблявати. Збогъ овогъ е отаць врло несретанъ био; еръ е свою добру дечицу одъ свегъ срдца любико.

Кадъ су већ мало порастли, дођу у школу. Учитель ихъ е врло любико, еръ су увекъ пазили што имъ е у школи говорио и приповедао. На скоро примѣти учитель збогъ чега су та деца тако болешлива; еръ кадъ годъ су у школу дошла, увекъ су кое какви посласлица по пуне џепове доносила, и по читавъ данъ жвакала.

Едно јутро позове учитель обоицу къ себи, и

рекле имъ: „Драга дечице! одъ кудъ е то, да стеве увекъ тако бледогъ и увелогъ лица, уместо, да сте и ви, као и сви другови ваши, пуни и румени образчића? Ето, я љу вамъ то садъ казати: свему су томе узрокъ, многе послатице што едете. Него молителте вы нашегъ отца, нека вамъ у место послатица и колачића, парче црногъ хлеба и водице, свако утро и и свако вече да, а на сладкишъ немойте ни помислити, па љете видити, како љете се за кратко време у здравлю поправити.

Што љу я да едемъ црногъ леба, помисли у себи Миливой, кадъ я могу самъ шећеръ и сладкише вѣсти. Али Воинъ добро е упамтио речи доброгъ учителя, и завери се, да неће никадъ више сладкиша ни у уста узети, ма му како тешко било.

Юшъ тай данъ Воинъ замоли отца, да му да хлеба и воде. А отаць му то драговољно допусти, и Воинъ е во црногъ хлеба, премдаму први дана баш' ние сладко пало. Сутра данъ опетъ е тако чинио, а на скоро е био и заборавио на послатице, и текъ што е неколико месеци прошло, а очице нѣгове светлиле су се и образчићи руменили су се као и у остале дечице, па на последку сасвимъ био е здравъ. То е била награда за нѣгово уздржаванѣ и умереность у елу и пићу.

Миливой остане болешљивъ и пре времена умре.

Михаило Д. Деановићъ.

Учит. Срб. Бечейски.

Найглавни законъ.

Св. Апостолъ Јоаннъ доживио е толику старость да напоследку одъ слабости ние могао ни у Христијанске скупштине самъ долазити, већ га е морала

младсѣжъ овамо доносити. У той великой старости сво-
юй ние могао више ни говорити много, већъ е само
ово неколико речи врло често повторавао: Децо, лю-
бите се међу собомъ. А кадъ га едаредъ запиташе,
зашто онъ толико пута све те па те речи нѣма пов-
торава, одговори имъ: то е законъ божи, и ко само
то учини, довольно ће добра чинити, и довольно за-
кона извршавати.

Дуга беседа.

Шпартанци имаше обичай, све што имаше у крат-
ко казивати. Едаредъ имъ дођу неки посланици изъ
Самоса радъ уговараня мира, и еданъ одъ нѣи раз-
врзе дугу предугу беседу, коемъ на свршетку Шпар-
танацъ еданъ одговори: твоя е беседа тако дуга, да
смо почетакъ заборавили, а свршетка неразумесмо,
еръ почетка непамтимо.

Юнаштво.

Кадъ Шпартанцима едаредъ гласъ донеше, да е
неприятельска войска тако велика и силна, да одъ
нѣиови стрела неће ни сунца видити моћи, одгово-
рише Шпартанци: тимъ болъ, баръ ће мо се у ладу
бити.

Л е о н и д ѣ.

Кадъ онай сильный и гордый персиский царъ Ксер-
кееъ шпартанскомъ войводи Леониду поручи, да ору-
же положи и нѣму изда, одговори овай: Дођи, да га
ты однесешъ.

Шума и сикира.

Било е време кадъ сикира ние имала држала. Човекъ дође у шуму са нѣомъ, и стане сећи дрва, алы му безъ држала иѣаше посао врло неудесно и врло споро. И опетъ се млада дрва поплаше видећи то, те отрче старомъ дубу и потуже се.

„Ели ко одъ васъ, — запита ихъ дубъ — са сикиромъ у свели?”

„Ние, — одговорише дрва, — сикира е сама самцата и голцата у руци човека.

„А ви се вратите, — рече имъ дубъ, — и не бойте се, еръ намъ она сама безъ насъ и безъ нашегъ издайства никадъ наудити неможе.

После краткогъ времена дође опетъ човекъ у шуму, али са сикиромъ насаѣеномъ на држало; са коиомъ е снажно изманъивати и ударати могао, те е часомъ найвеѣа дрва обарао. Онда дотрче опетъ млада дрва старомъ дубу у найвеѣемъ страу и потуже се, а стараць ихъ опетъ запита:

„До ние ко одъ васъ са сикиромъ у савезъ стао?”

„Есте — одговорише дрва — дрво се неко са нѣомъ едружило.

На то стараць узданувъ одговори: онда смо пропали сви, што годъ насъ има.

Ние се плашити погибели съ поля, него одъ насъ сами. Докъ смо мы сложни и еданъ другомъ верни, немогу насъ приятели потрти, макаръ колко силни били, али ѣе насъ макаръ и слабии били часомъ потрти, чимъ се меѣу нами невера и издаица наѣе, и са нашимъ се неприятелимъ противу насъ едружи.

Поучна изречения.

Кои се съ чимъ добрымъ занима, тай заслужуе похвалу.

Зли люди немогу никадъ среѣни быти.

Да бы были мудри, треба да имамо стрплѣнѣ съ другима.

Люди кои никога не вреѣаю уживаю сладко задовольство.

Наука е светило, и показуе намъ путь кои ѣе насъ къ животу одвести.

Учительска места.

У варошици Шиду упразниѣно е учительско место III. разреда. Годишня е плаѣа 210. фор. а. в. 24. пожун. мерова жита, и толико кукуруза у зрну; 5. хвати дрва и безплатежанъ квартирѣ, или у место тога 60. фор. а. в. Просительи мораю точно немачки знати, и са своимъ молбеницама имаю се до последниѣгъ септембра т. г. на поглаварство обштине Шидске обратити.

У варошици Сенти упразниѣно е учительско место у нововоспостављѣной девочкой школи. Годишня е плата 500. фор. а. в. квартирѣ у натури или место тога 120. фор. а. в. Ово е учительство са диаконствомъ неразлучно скопчано. Просительи кои су 8. шк., богословию и препарацию точно свршили, имаю се съ молбеницама и свидѣтелствима до 30. септ. т. г. на Андрию Николиѣа варошкогъ старешину и школскогъ управителя обратити.

Явна кореспонденция.

Дѣловодителю читаонице Пожаревачке. — Мы вамъ „Шк. Листъ“ преко Београдске поште редовно шилѣмо, и до садѣ смо вамъ послали 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. и 33. брой; а зашто вы Шк. Листъ не добыте, мы незнамо

У. Шк. Листа.